

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba
en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden
fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.

Administratie: St. Thomas-college.

DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—

Afzonderlijke nummers fl. 0.15.

Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor
elken regel meer 7½ cts.

Regeeringsreglement

EN

Autonomie

voor Nederl. Oost-Indië.

Dinsdag den 17 Februari werd in de Tweede Kamer der Staten Generaal in behandeling genomen: de herziening van het Reglement op het beleid der Regeering van Nederlandsch-Indië met het doel om aan Indië een nieuwe bestuursregeling te geven in overeenstemming met de laatste Grondwetsherziening, waarbij werd heengewezzen naar zelfbestuur van Indië.

Wij kunnen van de besprekingen slechts een verkort overzicht geven. Het begon met een aanval uit den meest conservatieve hoek der Kamer. Mevr. VAN DORP, van de Liberale fractie, betoogde dat, naar hare meening het onderwerp wel uitgaat van het h. i. juiste standpunt, dat *zelfbestuur* voor de Indische bevolking wel goed is, doch dat die bevolking er nog niet rijp voor is, maar dat het onderwerp practisch toch *veel te ver gaat* in de richting van zelfbestuur.

Een steun voor het onderwerp was de rede van den heer SCHEURER. Deze Anti-revolutionaire specialiteit vond de voorgestelde bestuursregeling over het geheel — op sommige detailpunten oefende hij critiek — hierom zoo mooi, wijl zij het jeugdige kind der *autonomie* niet den nek wil omdraaien, noch het beschouwt als een volwassen man, maar als een veelbelovend jongmenschen, dat bij goede leiding in de toekomst een modelmensch kan worden. Spr. ziet in het ontwerp dus den beroemden gulden middenweg. Daarom waarschuwt hij dan ook enerzijds tegen conservatieve stroomingen, anderzijds tegen revolutionaire richting.

De S.D.A.P. ziet zich ten aanzien van haar houding, ten opzichte van het wetsontwerp voor een moeilijk probleem geplaatst.

De heer ALBARDIA verklaarde, dat de voorstellen voor hem en zijn fractie een groote teleurstelling waren. De S.D.A.P. ziet er slechts halfslachtigheid in. De minister heeft getracht een middenweg te vinden en heeft daardoor niemand bevredigd. Een kloek daad zou beter zijn geweest en trouwens mede in overeenstemming met de beloften van 1918. De heer ALBARDIA moest natuurlijk erkennen, dat Indië nog niet rijp is voor een parlementair stelsel als dat van Nederland (het tegendeel volhouden zou dwaasheid zijn); maar wat thans geboden wordt, meende hij, er is toch wel wat heel ver af. De goede weg wordt niet betreden. De Volksraad blijft een adviseerend college. De regeering houdt de touwtjes in handen. Het budgetrecht wordt aan de Indische vertegenwoordiging onthouden. De Raad van Indië blijft ongewijzigd gehandhaafd.

Erkend moet worden, dat het voor iemand, die er zoo vóór staat, moeilijk valt, om voor het ontwerp te stemmen. Evenwel tegenstemmen zou kunnen zijn, spelen in de kaart der reactie, dat Indië zelfs het weinig gebodene wilt onthouden. En daarom waarschuwde spr., dat de conservatieve elementen daarop dan ook maar niet te veel moeten rekenen.

Hoe de S.D.A.P. tenslotte zal stemmen zal derhalve goeddeels afhangen van de betekenis der stemming. En overigens zal ook het lot, dat de wijzigingsvoorstellen zal te beurt vallen van invloed zijn op de houding van Albarda en de zijnen.

Het meest waarschijnlijke achten we, dat de S.D.A.P. ten slotte zal vóór stemmen. In ieder geval zal ze wel niet tegenstemmen, als daardoor het lot van het ontwerp gevaar zou lopen en ze zich dus niet zonder bezwaar, de weelde van protesteerden kan veroorloven.

De eerste, die het had over de instelling eener nieuwe staatscommissie, welke zou hebben te onderzoeken, welke bestuursinrichting aan Indië zou moeten worden gegeven, was de heer GERRETZEN van den *Vrijheidsbond*. En de liefde voor een Staatscommissie vond haar grond in reactionaire opvattingen.

Volgens den heer GERRETZEN, had

het ontwerp een leidende gedachte, waardoor de voorgestelde regeling niets zou bijdragen tot get economisch op eigen beenen staan van de Indische bevolking; want — en hier zat de conservatieve kneep — de regeling van Minister DE GRAAFF zou Indië veel te veel losmaken van de Nederlandsche leiding, die het naar de meening van den heer GERRETZEN toch nog maar o zoo weinig te missen had. En daarom zou het ontwerp alleen acceptabel voor hem zijn, als de Nederlandsche leiding nog *méer* zou worden versterkt door wijziging in de voorgestelde verhouding tusschen Gouverneur-Generaal en Regeering en in de voorgestelde samenstelling van den Volksraad.

De algemeene beschouwingen over de nieuwe Indische bestuursregeling brachten den volgenden dag Woensdag 18 Februari nog een half dozijn redevoeringen.

De Christelijk-Historische Heer RUTGERS VAN ROZENBURG nam vierkant stelling tegen de voorstellen van Minister de Graaff.

Zooals ze thans nog beide zijn, zijn ze zelfs voor hem onaanneemlijk. De heer RUTGERS VAN ROZENBURG staat namelijk aan den kant van hen, die maar uiterst langzaam willen gaan in de richting van zelfbestuur voor Indië en meent daarom, dat 't ontwerp veel te veel offert aan den nieuwen geest. Hij liet evenwel de kans open, dat amendement van het ontwerp het hem mogelijk zal maken alsnog voor te stemmen.

Maar als het amendementenspelletje den heer Rutgers van Rozenburg zal bevredigen, zal het wellicht de heer ALBARDIA en den zijnen weer onmogelijk zijn om mee te gaan met het ontwerp.

Voor den *Vrijheidsbond* kwam nog een tweede spreker in het vuur.

En wel de baas zelf.

De heer DRESSSELHUIJS spon breed uit zijn bedenkingen tegen de verhouding, tusschen den Gouverneur-Generaal enerzijds en Kroon en Minister van Kolonien anderzijds. Hij vreesde van de den G. G. toegedachte groter zelfstandigheid en onafhankelijkheid van instructeurs van den Minister van Kolonien niet meer of minder dan Buitenzorgsche Autocratie.

Ook de heer DRESSSELHUIJS behoort dus tot hen, die met de toekenning van zelfstandigheid aan Indië, vooral niet te hard van stal willen loopen. Hij wil vooral stevig vasthouden aan de controle en het medezeggenschap van de moederlandsche volksgewoortdiging. Trouwens, zijn bedenkingen tegen de nieuwe positie van den G. G. stonden daarmee in nauw verband. Als de G. G. meer onafhankelijk zal zijn van den Minister van Kolonien, zal de Tweede Kamer dien Minister veel minder gemakkelijk ter verantwoording kunnen roepen.

Heel anders dacht er — het mocht trouwens niet anders worden verwacht — de heer OUD over. De *Vrijzinnig democraten* kunnen zich over het geheel verenigen met de voorstellen van Minister de GRAAFF, waarvan ze de strekking prachtig vinden. Evenwel willen ook zij, evenals de socialist, graag nog wat sneller voortschrijden op den weg, aan het einde waarvan een zelfstandig Indië ligt. En ze hebben eenige amendementen in den maak, welke aanneming het wetsontwerp nog mooier voor hen moet maken.

Donderdag 19 Februari werden de besprekingen voortgezet.

De Christelijk-Historischen vonden het wetsontwerp inzake een nieuwe bestuursregeling voor Indië blijkbaar heel erg leelijk! De heer RUTGERS VAN ROZENBURG had voor hen al heel duidelijk gezegd, dat ze de voorgestelde regeling bedenkelijk achten. Maar toch kwam ook nog de heer BOETZELAER VAN DUBBELDAM nog eens vertellen, dat het ontwerp nooit goed te maken zal zijn. Gp z'n best zal men door amendement nog kunnen redden wat er te redden valt. Met meer instemming zal minister de GRAAFF hebben geluisterd naar de belangwekkende rede van den heer FEBER (katholiek).

Deze afgevaardigde wees erop, dat tengevolge van de Indische beweging de inlander zich meer zelfstandig individu gevoelt dan tot voor eenige jaren en ook de inlandsche

samenleving zich meer gevoelt als een geheel dan tot voor kort.

Dit nieuwe gevoel is, evenwel nog slechts vaag aanwezig. En daarom mocht de heer ALBARDIA niet spreken van het breken van een aan Indië gedane belofte door de indiening van dit wetsontwerp. Alleen de nieuwe Grondwetsbepalingen vormen het punt van uitgang in deze aangelegenheid en die artikelen laten ruimte van opvatting omtrent de uitvoering. En te dien aanzien mag niet gesproken worden van teleurstelling van het inlandsche volk. Dit toch heeft nooit gestreefd naar een bepaalden vorm van staatsinrichting. De agitatie, die in dit verband valt waar te nemen, is gewekt door nietinlanders.

Niettemin moet het aangeboden ontwerp urgent worden geacht. Langer uitstel zou de Indische bevolking ongeduldig maken, nu eenmaal verwachtingen zijn gewekt.

Maar toch bleek de heer FEBER het eens met hen, die wenschen dat na het totstandkomen van deze herziening, onmiddellijk de hand zal worden geslagen aan een geheel nieuwe Staatsinrichting voor Indië.

Wat den inhoud van het ontwerp aangaat, juichte spr. het toe, dat zekere mate van voorzichtigheid wordt betracht ten aanzien van het toekennen van autonomie, al meent hij dan ook, dat de voorzichtigheid in ieder opzicht niet geheel voldoende zal zijn. Indië heeft van Nederland nog kapitaal en instructeurs nodig. Daarom is daadwerkelijke autonomie nog niet mogelijk.

De *Volksraad* in de voorgestelde samenstelling (60 leden, waarvan 30 inlanders — (20 gekozen, en 10 benoemd door den Gouverneur-Generaal) — 25 Europeanen — (15 gekozen, 10 benoemd door den G. G.) — 5 vreemde Oosterlingen — (3 gekozen en 2 benoemd door den G. G.) — zal naar de meening van den heer FEBER niet de afspiegeling kunnen zijn van de samenstelling der Indische samenleving.

Centralisatie acht hij onmisbaar. Het Centrale gezag moet zich voorsnig laten gelden. De bevolking bestaat uit een groote massa, die nog moet worden opgevoerd tot zelfstandigheid en een klein aantal intellectueelen, die leiding moeten geven.

Ook de instanties in Nederland zijn voorsnig niet geheel te missen, ook al moeten ze dan zoo weinig mogelijk worden toegepast. Daarom juicht de heer FEBER het toe, dat de Volksraad tot op aanzienlijke hoogte het budgetrecht zal hebben.

Ten aanzien van de zeer belangrijke kwestie van de positie van den Gouverneur-Generaal bleek de Katholieke afgevaardigde van gevoelen, dat ten aanzien van de onafhankelijkheid van den G. G. van Kroon en Minister in het ontwerp te ver is gegaan. Hij wil — en er is reeds een amendement van hem om te probeeren dat gedaan te krijgen — de bestaande verhouding tusschen den *Toewan Bezaar* (Gouv.-Generaal) en de Kroon bestendigen en mitsdien de ministerieele verantwoordelijkheid handhaven zooals ze is.

De Wetgevende Raad, het College van Gedeputeerden uit den *Volksraad*, dat permanent zou zitten en ordonnantie zou kunnen uitvaardigen, vond ook bij den heer FEBER evenals bij alle andere sprekers, bestrijding. Het college zou een veel te onafhankelijke positie innemen, naast en boven den Volksraad en zelfs den schijn van zelfstandigheid der Indische volksgewoortdiging doen verdwijnen.

De Wetgevende Raad is nu wel ten doode opgeschreven.

Ten aanzien van de verhouding tusschen Kroon en Gouverneur-Generaal, bleek de heer RUTGERS het tamelijk wel eens met den heer FEBER. Zoodat aan de omstandigheid, dat geen anti-revolutionair het amendement-Feber onderteekende (dat overigens de handteekeningen draagt van de heeren Boetzelaar, Gerritzen, van Duuren, Rutgers v. Rozenburg en van Rijckevorsel,) dunkt ons, geen andere dan toevallige betekenis mag worden gehecht.

Ook de heer van Rijckevorsel maakt betekenende opmerkingen over het ontwerp. Hij betoogde, dat ontijds verbreking der banden tusschen moe-

Hollandsche Bank voor West-Indië.

Hoofdkantoor: Amsterdam. Bijkantoren: Caracas (Venezuela) & Curaçao.

Statutair Kapitaal fl 5.000.000, waarvan volgestort fl 1.000.000.

Koopt en Verkoop

Buitenlandsche Wissels & Vreemd Geld.

Opent Rekeningen-Courant met rente-vergoeding.

Neemt Gelden à Deposito op Korten en Langen termijn.

Verschaft Credietbrieven en Travellers Checks van de "American Express Cy"

Geeft gelegenheid tot Sparen op 3½ Rente-Drigende Spaarboekjes

Verstrekt Handels-Credieten op zeer gunstige Voorwaarden:

2

derland en koloniën zeer in het nadeel van Indië zou zijn, dat daarom de eenheid van het geheele Rijk moet vooropstaan; dat moet worden voortgebouwd op het bestaande, dus ook op den Volksraad en op de voorgestelde regeling, waaraan zooveel voorbereidend werk is besteed.

De heer van RIJCKEVORSEL wil dan met den heer FEBER de noodige omzichtigheid zien betracht, doch wil evenmin als de heer Feber, de voorzichtigheid tot vrees doen omslaan.

Minder aannemelijk dan zijn fractiegenoot het had gedaan, vond evenwel de heer van RIJCKEVORSEL, wiens rede overigens in hoofdzaak was, een gedegen betoog ten gunste van de opvatting, dat de nieuwe Grondwet alteminst een andere verhouding tusschen G. G. en Kroon zou voorschrijven — het, dat nu niet gekomen wordt met een geheel nieuwe Staatsregeling voor Indië, doch slechts met een partieele wijziging. Wel wil ook hij niet het thans gebodene afwijzen, maar de oplossing, dat na de partieele regeling zal begonnen worden aan een geheel nieuwe Staatsregeling, vindt hij alles behalve mooi.

Nog betoogde de heer v. Rijckevorsel zulks ter voorbereiding der behandeling van amendementen, de wenschelijkheid van onveranderde handhaving der samenstelling in den Volksraad en het behoud van het amendementsrecht der Tweede Kamer ten aanzien der Indische begroting. Tegen vier uur kwam MINISTER DE GRAAFF nog aan het woord.

ZExc. begon zijn niet bepaald onderhoudende rede met 'n historischen terugblik, waarbij hij tegenover de tegenstanders van een Volksraad deed uitkomen dat de Grondwet den Volksraad wel niet noemt, doch dat bij de gedachtenwisseling werd uitgegaan van den grondslag, dat er een vertegenwoordigend lichaam zou zijn.

Voor het overige spande de Minister zich in om de Kamer duidelijk te maken, dat hij met zijn voorstel den juiststen middenweg heeft gekozen tusschen de uitersten van angst en te groote voortvarendheid.

Een Eeuweest.

II.

Ter wille van het a. s. Eeuweest der Vereeniging der Protestantische en Lutherische Gemeente op 24 April a. s. zullen we van de chronologische volgorde afwijken en het eerst de voorbereiding en aanleiding der Vereeniging dezer beide Gemeenten verhalen om eerst daarna eenige historische bijzonderheden betreffende de stichting der Lutherische gemeente en van hun kerkgebouw mede te deelen.

Uit het vorig artikel herinneren zich onze lezers, hoe de Lutheranen op 7 Februari 1804 door brand van hun kerkgebouw beroofd werden en den 4 Maart d. a. v. voor het eerst kerken in het Protestantische bedehuis in het Fort Amsterdam onder leiding van hun eigen Predikant J. MULLER J. AZN. Het feit, dat de Protestantische Pre-

dikant PIETER J. VAN ESCH reeds sedert begin 1802 zijn betrekking had neergelegd en naar Holland was vertrokken, maakte de oplossing van het probleem, hoe weer aan een plaats voor hun godsdienst oefeningen te komen, althans voorloopig vrij gemakkelijk, doch daarmee was de kwestie niet definitief opgelost. Integendeel het was te voorzien, dat er op den duur tal van bezwaren zouden komen opdruken.

De Commissarissen CORNELIS BERCH en ABRAHAM DE VEER destijds met het Bestuur des eilands belast, hadden den Lutherischen Predikant en Kerkeraad aangeboden om van de kerk in het fort, die toch leeg stond, gebruik te maken, „zullende, wanneer wederom een Hervormd Predikant overkwam, de noodige schikkingen gemaakt worden, omtrent den tijd der godsdienst oefeningen der beide gemeenten.”

Feitelijk was ook voor het godsdienstig gevoel der Protestanten deze beschikking een ware vertroosting. Want niet alleen, dat zij sedert 2 jaar zonder predikant waren, erger was, dat volgens het zeggen van Ds. VAN DISSSEL, het kerkgebouw in dien tijd zelfs voor kazerne der burgerwacht diende.

Dankbaar werd het aanbod van de nieuwe vergaderplaats der gemeente aanvaard en tevens bepaald dat een derde der gecollecteerde gelden zou komen ten bate der Hervormde Gemeente.

Zelfs toen Ds. VAN ESCH den 16 Juli 1806 weer op Curaçao terugkwam, mochten de Lutheranen op hun verzoek van het aanbod blijven genieten, doch onder voorwaarde, dat voortaan de wisselbeurten ten 8 uur en half 11 's morgens om den anderen Zondag zouden plaats hebben, dat op feestdagen en die voor het nachtmaal bestemd, de kerk alleen te gebruiken der Hervormden zou zijn. Zóó werd de dienst door Gouverneur CHANGERION geregeld.

Op Nieuwjaarsdag 1807 viel ons eiland bij verrassing in handen der Engelschen en bleef dit tot Maart 1816. Bij de komst der Engelschen in 1807 begon het conflict. De Engelsche Gouverneur maakte een nieuwe regeling. Voortaan zouden de Luth. Zondags ten half 8, de Herv. ten 10 en het Engelsch garnizoen ten half 1 vergaderen.

Hierover achtten zich de Luth. bezwaard, omdat daardoor de wisselbeurt verviel. Ja, ze zochten in die nieuwe regeling nog iets anders, n. l. de bedoeling: „het ons moede en tegen te maken en ons te noodzaken van het medegebruik der fortkerken laatste geheel af te zien, daar men ons niet dictatorisch wil weggagen”. Daarom nam men het besluit voor de kerk der Gereformeerden te bedanken en eenvoudig in de Pastorie godsdienst oefening te houden. Ds. MULLER zou als vergoeding voor de afstand der zaal in zijn huis 30 pesos 's maands ontvangen.

De Pastorie van Ds. MULLER lag tegenover de afgebrande kerk. Het is het huis, nog lange jaren nadien als de Pastorie bekend gebleven. Het ligt in de Bredestraat op den hoek

van de Klipstraat, tegenwoordig de schoenwinkel van den Heer JOSEF MARTIJN.

In 1808 vertrok Ds. VAN ESCH naar Suriname, waar hij in Nov. 1814 overleed. De Engelsche Gouverneur bood nu den Luth. opnieuw aan van de fortkeerk gebruik te maken, op dezelfde voorwaarden als vroeger. Wegens hun groote armoede maakten zij evenwel bezwaar tegen den afstand van het derde deel der collecten.

De Predikant ontving toen op autorisatie van den Engelschen Gouverneur 600 pesos 's jaars ter vergoeding.

Bij den ongunstigen finantielen toestand der Gemeente scheen het vrijwel uitgesloten, dat er van herbouw der afgebrande kerk sprake kon zijn. Wel deed men een poging in die richting door bij diens vertrek den Engelschen Gouverneur JAMES COCKBURN op 22 April 1809 te verzoeken bij Engelsche onderdanen hun voorspraak te zijn om voor dat doel bij te dragen. Ook een jaar later werd in den kerkeraad besloten een algemeene collectie op het eiland daarvoor te houden. Doch dit voornemen werd niet eens uitgevoerd. In April 1821 schijnt men den moed voor altijd te hebben opgegeven. Want toen werd besloten „het puin der afgebrande kerk publiek en ter afbraak binnen 6 maanden te verkoopen, deels, omdat het der kerkelijke kas aan geld ontbreekt, deels, omdat er tot den herbouw der kerk geen het minste vooruitzicht is.”

Het schijnt wel, dat de herhaalde beden van den Lutherschen Kerkeraad om onderstand aan het bestuur in Nederland, en de treurige staat en achteruitgang hunner financiën de aandacht getrokken heeft van het nieuwe Hollandsche Bestuur, dat in Maart 1816 bij de teruggave van het eiland aan Holland, optrad.

Althans op het einde van 1818 kwam er door middel van Gouverneur A. KIKKERT bij de kerkeraden van beide gemeenten een schrijven in van Koning Willem I, zijn verlangen te kennen gevend, dat die vereeniging, in het belang van beide gemeenten zou tot stand komen. Die van de Herv. Gemeente besloot in de vergadering van 29 December te antwoorden, „dat hij zonder de noodige voorkennis en volmacht van de commissie *ad res Indicas* (van de West-Indische aangelegenheden) daarin niet treden, noch daarop stellig antwoorden kan.” De kerkeraad zou echter *die vereeniging gaarne tot stand zien gebracht*, daar ook „*de broederlijke liefde en de eensgezindheid der beide gemeenten daartoe de behulpzame hand zouden bieden.*”

Wij gelooven niet, dat al de bijzonderheden van de onderhandelingen van de kerkeraden der beide gemeenten onderling, de correspondentie met de commissie te 's Gravenhage, en met het Bestuur der Kolonie, tegenwoordig nog iemand bijzonder veel interesseeren zal.

Zeer veel hebben tot den goeden afloop der onderhandelingen bijgedragen de beide Predikanten van dien tijd: de nieuwe van de Herv. Gemeente, Ds. G. B. BOSCH, die den 24 April 1816 zijn betrekking aanvaardde en de laatste Luthersche Predikant J. MULLER JAZN.

Het duurde tot 1824 eer die onderhandelingen tot een goed einde gebracht werden. Den 24 April 1824 werd de Vereeniging tusschen de beide gemeenten officieel gevierd, waarover den volgenden keer.

Veel direct materieel voordeel bracht die vereeniging voor de *Hervormde Gemeente* niet op. De Luthersche Gemeente bezat niets anders dan de pastorie, die later voor fl. 7000 verkocht werd en een huisje, dat fl. 800 opbracht, verder nog een som van 2.440 pesos, maar daartegenover stond nog een schuld van 5000 pesos.

INGEZONDEN.

JUBILEUM-SPORTPARK.

Zeer geachte Heer Redacteur:

U geeft ons de eer en legt ons de verplichting op om de verschillende vragen betreffende het *Jubileum-Sportpark*, gesteld in Uw vorig nummer, in een ingezonden stuk ondertekend V. te beantwoorden.

Wij danken U voor de eer en komen de verplichting zeer gaarne na, voor wat betreft onze vereeniging. Wij zijn er zelfs blij om, dat U ons de gelegenheid geeft de zaak, waarom het gaat, duidelijk uiteen te zetten.

Nadat het *Jubileum-Sportpark* aan het Bestuur van Curaçao was overgedragen, heeft dit Bestuur een Commissie van beheer benoemd, die zich belast met de regeling der zaken dat Sportpark betreffende. Van de ingezamelde gelden om het Sportpark op te richten was er een bedrag overgebleven, uit welk bedrag de kosten van onderhoud enz. betaald werden. Onlangs nu raakte dat geld op en de Penningmeester van de Commissie van Beheer begon de kosten voor te schieten tot de voorschotten f. 135.00 bereikten. Intusschen trachtte de Commissie een huurcontract aan te gaan met den *Curaçaoschen Voetbal Bond*, doch de Bond was niet bereid het Sportpark te huren voor f. 70.00 per maand, waarop besloten werd het park voor de spelers te sluiten.

Toen wij hoorden, dat het Sportpark gesloten was en dat er geen spelers zouden worden toegelaten, wendden wij ons tot de Commissie van Beheer, die bereid bevonden werd een huurcontract van één jaar met onze vereeniging aan te gaan tegen betaling onzerzijds van een huur van f. 75.00 per maand en onder verplichting om de door den Penningmeester voorgeschoten gelden ad f. 135.00 te betalen, waarvoor wij echter gedurende Februari mochten spelen.

Wij stonden voor het feit, of het Sportpark te huren of ons spel te staken. Wij hebben het eerste gekozen, begrijpende echter, dat de exploitatie ons moeilijkheden zou opleveren, zooals begrijpelijk is.

Nadat het contract met de Commissie was aangegaan, hebben wij tot de toen bestaande zes Voetbalvereeningen, die in het Sportpark zich oefenden, een schrijven gericht met het voorstel om in de huur bij te dragen f. 10.00 ieder, zoodat onze vereeniging zelve f. 15.00 per maand in de huur zou bijdragen. De vereenigingen zouden ieder één dag in de week oefening kunnen houden, welke dag in overleg met haar zou worden bepaald, terwijl de Zondagen gereserveerd zouden worden voor de wedstrijden.

Het resultaat van dit voorstel was een vergadering van de besturen van de verschillende Voetbalvereeningen, in welke vergadering een nieuwe Bond werd opgericht. Wij hebben ons toen bereid verklaard om het beheer van het Sportpark aan dien Bond over te dragen tegen terugbetaling aan ons van het door ons uitgegeven bedrag, doch de Bond wilde op dit voorstel niet ingaan.

U ziet, Mijnheer de Redacteur, dat *Sparta* door het huurcontract zich een strop om den hals haalde, doch alleen met dit contract kon de vereeniging blijven spelen, omdat zij geen beschikking heeft over ander terrein.

Toen het verzoek van de vereeniging „*Stormvogels*” inkwam, konden wij dus moeilijk anders doen dan verklaren, dat wij bereid waren het veld af te staan, indien zij van haar kant bereid zou zijn de huur te betalen.

Mochten de militairen, die de vereeniging „*Stormvogels*” vormen, eenige diensten kosteloos verleend hebben bij de oprichting van het Sportpark, dan is het niet meer dan billijk, dat zij eenige tegemoetkoming erlangen, doch dit is onze zaak niet, wij zijn eenvoudig huurders van het terrein; wij betalen onze huur en het is niet meer dan billijk, dat wij het bedrag omslaan zooals boven uiteen gezet.

Wij vertrouwen met het bovenstaande de zaak helder uiteen gezet te hebben en rest ons nog maar één punt op te helderen.

Wanneer het onderhoud van het onderhoud van het Sportpark te wenschen overlaat, dan is dit zeker niet aan „*Sparta*” te wijten, want dit onderhoud is niet ten laste van „*Sparta*”. Het veld moet onderhouden worden door den verhuurder en niet door den huurder, dit zegt het contract.

U dank zeggende voor de verleende plaatsruimte, verblijven wij met de meeste hoogachting,

Uw dw. dren.

Het Bestuur van de Voetbal Ver.
„*Sparta*”.

Berichten uit de Kolonie.

Alle nieuwe abonné's voor 1 April 1925 op den „AMIGOE DI CURAÇAO” ontvangen, bij vooruitbetaling, de nummers van deze maand gratis.

Welkom.

Met het SS. *Oranje Nassau*, dat Woensdagmorgen hier binnenkwam, keerde Z.Exc. Gouverneur BRANTJES weer op Curaçao terug. Z.Exc. maakte de reis van St. Kitts per intercoloniale Engelsche Stoomboot tot aan Barbados, en wachtte daar de *Oranje Nassau* af, om bij aankomst van deze boot zijn jongste dochter te kunnen verwelkomen, die weer uit Holland terugkeerde.

Ons hartelijk welkom aan Gouverneur en dochter.

Het muntstelsel.

De minister van financiën heeft den 18 Februari op de vragen van het lid der Eerste Kamer, den heer *Dobbelmann* betreffende maatregelen in het belang van het Nederlandsche muntstelsel, geantwoord:

1e. Handhaving van den gulden op het goudpeil acht de ondergeteekende gewenscht.

2e. Over het tijdstip, waarop de bedoelde uitzonderingsmaatregelen (de monetaire maatregelen, bij het uitbreken van den wereldoorlog getroffen) dienen te worden ingetrokken, heeft de ondergeteekende reeds vóór eenige maanden overleg gepleegd met den president van de Nederlandsche Bank. Een beslissing kon nog niet worden genomen, aangezien onze houding ten deze noodzakelijkerwijze geïnfleueerd wordt door hetgeen elders ter zake wordt overwogen.

Onze Uitvoer in 1924 in het 4e kwartaal.

Aloë.	
Aruba	107.780 K.G. fl. 44.006
Bonaire	10.959 „ 3.835
118.739 K.G. 47.841	
3e kw.	177.299 „ 66.642
2e kw.	90.776 „ 31.527
1ste kw.	60.785 „ 22.608
447.599 K.G. fl. 168.618	

Dividivi in het 4e kwartaal	
Curaçao	114 ton fl. 8.140
Aruba	13 „ 792
Bonaire	59 „ 3.717
186 ton fl. 12.649	
3e kw.	168 „ 10.115
2e kw.	171 „ 10.355
1ste kw.	290 „ 15.697
815 ton fl. 48.816	

Geltenvellen in het 4e kwartaal	
Curaçao	4.754 K.G. fl. 3.490
Aruba	1.654 „ 1.157
Bonaire	103 „ 3.572
St. Martin	117 „ 117
St. Eustatius	167 „ 167
Saba	8 „ 8
11.803 K.G. fl. 8.511	
3e kw.	4.862 „ 2.814
2e kw.	7.040 „ 5.236
1ste kw.	4.236 „ 3.341
27.941 K.G. fl. 19.902	

Stroochoeden in het 4e kwartaal	
Curaçao	23.148 doz. fl. 101.243
Aruba	13.672 „ 19.740
Bonaire	2.329 „ 7.146
39.149 doz. fl. 128.129	
3e kw.	40.295 „ 116.465
2e kw.	31.976 „ 124.394
1ste kw.	32.257 „ 114.640
143.677 doz. fl. 483.628	

Meest.	
Aruba	750 ton fl. 6.600
Bonaire	1.285 „ 11.618
2.035 ton fl. 18.218	
3e kw.	2.750 „ 27.294
2e kw.	3.762 „ 42.004
1ste kw.	1.310 „ 12.648
9.857 ton fl. 100.164	

Pindas.	
4e kw.	nihil
3e kw.	nihil
2e kw.	11.984 K.G. fl. 2.451
1ste kw.	24.037 „ 4.519
36.021 K.G. fl. 6.970	

Katoen.	
2e kw.	2.850 K.G. fl. 3.729
1ste kw.	9.051 „ 14.789
11.901 K.G. fl. 18.518	

Oranjeschillen.	
4e kw.	7.005 K.G. fl. 4.578
3e kw.	8.689 „ 4.658
2e kw.	2.598 „ 1.557
1ste kw.	14.493 „ 8.108
32.785 K.G. fl. 18.901	

Zout 4e kwartaal	
Curaçao	65.000 K.G. fl. 500
Bonaire	836.901 „ 5.717
St. Martin	1.217.160 „ 11.207
2.119.061 K.G. fl. 17.424	
3e kw.	1.172.123 „ 6.313
2e kw.	2.543.968 „ 13.980
1ste kw.	2.059.255 „ 17.166
8.894.407 K.G. fl. 54.883	

Totaal Export van Curaçaosche Artikelen in 1924.

Aloë	447.599 K.G. fl. 168.618
Dividivi	815 ton 48.816
Geltenvellen	27.914 K.G. 19.902
Stroochoeden	143.677 doz. 483.628
Meest	9.857 ton 100.164
Pindas	36.021 K.G. 6.970
Katoen	4.901 K.G. 18.518
Oranjeschil.	32.785 „ 18.901
Zout	8.894.407 „ 54.883
920.400	

Steenkolen.	
4e kw.	19.400 ton fl. 417.101
3e kw.	15.077 „ 343.002
2e kw.	17.176 „ 309.330
1ste kw.	20.863 „ 478.531
72.016 ton 1.552.964	
in 1923	51.148 ton fl. 1.303.953

Phosphaat	
4e kw.	22.564 ton 451.288
3e kw.	34.146 „ 684.946
2e kw.	25.856 „ 509.383
1ste kw.	17.905 „ 350.764
100.371 ton fl. 1.996.381	
in 1923	85.855 ton fl. 1.856.655

Productie van de Curaçaosche Petr. Ind. Mij. in het 4e kwartaal.	
Dieselolie	247.777 L. fl. 7.730
Gasoline	109 ton 4.688
Gasoline	14.716.097 L. 1.827.904
Petroleum	1.310.490 L. 180.935
Residu	150.594 ton 3.011.015
Smeersolie	6.113.958 L. 624.200
Ruwe olie	120.186 ton 2.722.687
in het 4e kw. fl. 8.379.159	
3e kw.	8.969.976
2e kw.	5.602.033
1ste kw.	4.566.613
fl. 27.517.781	
in 1923	13.093.466

De C. P. I. M. heeft dus in een jaar tijds haar productie reeds verdubbeld.

Regen.

Vanaf 21 Maart tot op heden morgen gaf den regenmeter op het College een regenval aan van 1 m.m.

De stoomvaart op Maracaibo.

Woensdag kwam voor het eerst onze haven binnen het S.S. *Alemania* van de Hamburg-Amerika-lijn.

Dit schip is ongeveer van dezelfde grootte als de *Brion* en de *Baralt* en bestemd voor de vaart tusschen Curaçao en Maracaibo, en zoowel voor het aanvoeren van vracht voor de Duitsche booten van de H.-A.-lijn naar Europa als voor passagiersvervoer ingericht.

Donderdagmiddag is de *Alemania* reeds voor de eerste maal naar Maracaibo vertrokken met een 20 tal passagiers.

Het is geen wonder, dat er voor zelschepen in de vaart op Maracaibo zoo weinig te verdienen valt, nu reeds minstens 7 stoombootjes, n.l.: de *Baralt* en *Brion* (van de K. W. I. M.), de *Karibia* (Hornlijn), de *Taza* (de Fransche Transatlantique), de *Merida* en bijna elke week één der andere groote booten der *Red-D-lin*, en nu ook de *Alemania* (H.-A.-lijn) in geregelde vaart op Maracaibo varen.

Nog veel intenser zou deze stoomvaartverbinding kunnen onderhouden worden, wanneer de haven van Maracaibo wat meer faciliteiten bood. Want de oude pier van Maracaibo beantwoordt bij lange na niet meer aan het tegenwoordige drukke scheepvaartverkeer. Hoogstens kunnen twee kleine stoombooten tegelijk aan de pier aanleggen om te laden en te lossen. Zijn er meer stoombooten tegelijk aanwezig, (wat heel dikwijls gebeurt), dan moeten ze soms een of twee dagen lang werkeloos toezien en geduldig hun beurt afwachten.

De havenbeweging, zooals die in de laatste jaren in Maracaibo is genomen, eischt dringend nog een tweede en derde moderne aanlegsteiger voor stoombooten.

Aruba.

Hoe langer zoo meer raakt er bekend van de grootsche plannen van de *Lago Oil Co.* op Aruba. In een artikel in de *The Charleston Evening Post* opgenomen in *EL BOL. COM.* lezen we, dat de uitdieping van de San Nicolaasbaai van Aruba en de bouw van een dok aldaar is toevertrouwd aan *The Salmons Dredging Co.* te Charleston in de Ver. Staten voor de som van 411.000 dls.

De Raffinaderij, die de *Lago Oil Co.* bij Aruba zal oprichten, wordt begroot op 10 miljoen dls en zal ongeveer aan duizend menschen werk verschaffen.

De Amerikanen zijn in de wolken over de prachtige natuurlijke haven van San Nicolaas. De haven, zegt het genoemde artikel, is door een natuurlijk rif als een volmaakte dam van de zee afgesloten. Alleen bij den ingang is nog een rots die in den weg zit en verwijderd moet worden. Die ingang en ook verderop zal een kanaal tot op 32 voet worden uitgediept. Die rots bij den ingang zal met dynamiet worden opgeblazen. *Mr. Salmons* zal een stoomboot sturen met een onderzeesche boorinrichting om de gaten te boren voor de springstof en een hydraulische baggermachine van 20 inch en 2 drijvende kranen.

Den 25n April wordt er te Charleston een sleepboot verwacht om al dat materiaal naar Aruba te sleepen. Die maatschappij heeft een vol jaar gevraagd om dat grootsche werk te voltooien.

De directeur zelf, *Mr. SALMONS*, komt begin Mei om gedurende eenige maanden persoonlijk het werk te leiden. Voor dat baggerwerk en het uitdiepen der haven zullen 75 à 100 personen aan ingenieurs, werkbazen en arbeiders benodigd zijn.

De *Lago Oil Co.* heeft in Venezuela reeds 10 petroleumputten in bedrijf, bovendien in het Lago (Meer) van Maracaibo 30 boorputten en nog 80 putten onvoltooid.

— Het schijnt vrij wel zeker, dat nog een andere Mij., de *New England Oil Co.* in combinatie met nog een andere Mij. ernstig plan heeft zich op Aruba te vestigen en reeds concessie zou hebben aangevraagd. Alles wijst er op, dat men zich op *Malmok* op de Zuid-Westpunt van het eiland zal installeren.

De vertegenwoordiger der Mij., de Heer FRANK W. CARPENTER, is 19 Maart op Aruba aangekomen en daarna naar Maracaibo vertrokken.

Wanneer die werkzaamheden voor goed zullen beginnen, vreezen wij ook met den correspondent van *La Union*, een groote uittocht van het Arabiaansch werkvolk, wat tot nu nog bij de *Cur. Petr. Ind. Mij.* en bij de Phosphaatmijnen van Sta. Barbara op Newport aan den arbeid is.

In het verscheid dreigt een ernstige kwestie: gebrek aan werkvolk voor deze uitgebreide industriële ondernemingen op Curaçao en Aruba.

De Tropen en ons Bloed.

Op het oogenblik wordt door eenige chemici aan het laboratorium te Weltevreden (Java) een merkwaardig onderzoek ingesteld, dat leiden kan tot eigenaardige resultaten. Het is de *Java-Bode* (27 Jan.) slechts mogelijk zéér in het kort aan te geven, waarom het gaat, n.l. de bepaling van den invloed, die de tropen hebben op de samenstelling van het menschelijk bloed. Men heeft namelijk ontdekt, dat het ijzergehalte van het bloed stijgt onder den invloed van de tropen. Het schijnt zelfs, dat de Inlander in totaal 3 gram meer ijzer in zijn bloed

heeft dan de Europeaan, die hier pas aankomt. Dit betekent buitengewoon veel voor een stof, die slechts in zulk geringe hoeveelheden in het organisme voorkomt als ijzer.

Curaçaosche Scheepvaart Mij.

In *Neptunus* lezen wij in het kort verslag der huishoudelijke vergadering der Vereeniging der Nederlandsche Gezagvoerders en Stuurlieden in koopvaardij in Januari i.l., dat uitgekomen brieven bleek, dat bij de *Cur. Scheepvaart Mij.* toen in dienst waren 85 buitenlanders tegen 40 Nederlanders.—Gezagvoerders en machinisten waren toen grotendeels vreemde delingen.

(Kol. Wkbl.)

De West-Indische Cids.

Inhoud der Maart-afl. Schorsing van koloniale verordeningen, door D. COUTINHO. — De eerste dagen van het Engelsche bewind op Curaçao in 1807, door P. A. EUWENS O. P. — Nog een paar oude boekjes over Suriname, door Dr. H. D. BENJAMINS. — De brieven van Gouverneur Aerssen van Sommelsdijk aan Directeuren van de Sociëteit van Suriname uit het jaar 1684, medegedeeld door Mr. R. BJLSMA. — Verslag van de Commissie van advies en onderzoek inzake Surinaamsche houtsoorten over het jaar 1924. — Bibliographie.

De Koloniale Raad.

De benoeming van den heer LANSBERG tot voorzitter, en van den heer GORSIRA tot ondervoorzitter, reeds eerder medegedeeld, begroeten wij met genoegen. Beiden zijn, als wij ons niet vergissen, reeds vanaf den grooten uittocht onder Gouverneur De Jongh van Beek en Donk lid, en behooren tot de beste sprekers van den Raad. Als vervanger van den heer STATIUS MULLER is de heer LANSBERG, die goed op de hoogte is van de staatkundige geschiedenis van Curaçao en Nederland, en de „parlementaire” vormen en gebruiken kent, meermalen met goed succes als leider der vergadering opgetreden.

(Kol. Wkbl.)

Overdracht van Bevoegdheid.

In Staatsbl. 33 is opgenomen het Kon. Besl. van 9 Februari j.l., tot overdracht van enkele bevoegdheden ten aanzien van de begrotingen van Nederlandsch-Indië, Suriname en CURAÇAO, aan den Minister van Koloniën. Het eenig artikel van dit besluit luidt:

„Aan den Minister van Koloniën wordt, tenzij de wet, anders bepaalt en onder voorbehoud, dat de noodige gelden op de betrokken begroting van uitgaven beschikbaar zijn, de bevoegdheid verleend tot toekenning van subsidien, bijdragen, toelagen, vergoedingen, schadevergoedingen, tegemoetkomingen en gunstgaven ten laste van het 1ste hoofdstuk van uitgaven der begroting van Nederlandsch-Indië, alsmede ten laste van de koloniale huishoudelijke begrotingen van Suriname en van Curaçao, voor zoover de genoemde geldelijke uitkeeringen in Nederland worden toegekend.

Soeur Fulgentia *

Woensdag morgen overleed op Weltevreden de Eerw. Soeur FULGENTIA. Zij bereikte den hoogen leeftijd van 84 jaar. Lange jaren zij was met veel verdienste in de Missie van Curaçao in de scholen bij het onderwijs werkzaam. Doch reeds tal van jaren genoot zij wegens ver gevorderde leeftijd een welverdiende rust.

R. I. P.

Commandant J. Appel. *

Dondernamiddag ten 4 uur overleed in het St. Elisabeth's Gasthuis alhier na een langdurig lijden de Heer J. Appel, gedurende langer dan 25 jaren Commandant der Politie alhier.

In hem verliest Curaçao een ijverig ambtenaar, altijd waakzaam, overal tegenwoordig, de gediensstige geest van iedereen.

Met krachtige hand bestuurde hij zijn minderen, het eenige middel om er orde en tucht in te houden.

Hij heeft zich zoo lang als hem maar mogelijk was, aan den dienst gegeven, want voor jaren geleden had hij den dienst reeds met pensioen kunnen verlaten. Doch zijn ijver voor het publiek belang hield hem van dien stap terug.

De Hooge Regeering beloofde zijn verdiensten reeds jaren geleden door hem te benoemen tot Broeder in de Orde van den Nederl. Leeuw, en later tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Aan de geachte familie betuigen wij onze oprechte deelneming.

Reorganisatie der politie.

Officieel is er bij het Bestuur der Kolonie nog niets dienaangaande bekend, doch volgens particuliere berichten hier ontvangen zijn er uit de meer dan 20 sollicitanten voorloopig drie personen uitgekozen, n.l. de Heeren ALOFS, CROISET VAN UGGELEN en JHR. SNOECK, uit welke een nadere keuze zal gedaan worden voor Inspecteur der politie alhier. Deze drie officieren behooren gedeeltelijk tot het wapen der Marchaussees, deels tot de Militaire politie in Nederland.

De Vliegmaschine.
Donderdagavond is de hydroplane *Idoor* bij *Motet* in de haven te water gelaten. Dit werk geschiedde onder leiding van den Heer F. HAMMER, een anderen Duitschen vliegenier, juist dienselfden morgen met de *Cryssen* van Colombia voor dit doel overgekomen. Men kon eerst tegen half 6 met dat werk beginnen, omdat de Duitse boot *Amassia* tot 5½ uur daar aan den wal gemeerd lag. Het vliegtuig werd op twee groote vloten gereden; waarna het groote vlot vol water gepompt werd, waardoor de vliegmaschine geleidelijk op het water kwam te drijven. Het was reeds 8 uur geworden, toen het vliegtuig te water lag. Later is het door een motorboot naar het stationseiland in het Oosten van het Schottegat gesleept. Gisteren avond tegen 5 uur werden wij reeds verrast door de eerste opstijging. De *Idoor* deed een mooie rondvlucht boven de stad op geringe hoogte. Ook van morgen tusschen 9 en 10 uur is de *Idoor* opgestegen. Denkelyk zullen de vliegeniers nog een 14 dagen hier blijven en meermaals proefreizen verrichten alvorens naar Barranquilla te vertrekken.

Garnizoen.
Wegens beëindiging van zijn diensttijd vertrok Vrijdagmiddag de 1ste. Luitenant L. A. VAN DEN BERGE met het S.S. *Crijssen* naar Nederland. Inspecteur van het Onderwijs. Volgens berichten deze week uit Nederland ontvangen is tot Inspecteur van het Onderwijs in onze kolonie benoemd de Heer WJFFELS, tot dusver leeraar bij het Middelbaar Onderwijs te 's Bosch.

Ontvangen
van de firma ELLIS & DANIA eenige reclame artikelen van de champagne *Delbeck en Co.*, waarvan deze firma de alleen vertegenwoordiger is. — van de *Bottica Central* (DE LANNOV & Co.) een geïllustreerd reclamebiljet voor de Scotch Whisky van JOHN DEWAR & SONS Ltd., waarvan de *Bottica Central* de vertegenwoordiger is. — van de firma EDWARDS HENRIQUER & Co. eenige reclamebiljetten voor de Holy Year reizen met de luxebooten van die stoomvaartlijn naar Rome, rondom de wereld enz. enz. en van de Duitsch-Colombiaansche vlieglijn van Barranquilla naar het binnenland van Colombia.

Buste Brion.
Het heeft schromelijk lang geduurd, zóó lang, dat we bijna vreesden dat onze groote Admiral BRION in het vergeetboek geraakt was. Maar nu zal hij toch wel tot ons komen. Deze dagen is men begonnen op het Brionplein Otrabanda met het opstellen van het voetstuk, dat het borstbeeld van onzen beroemden landgenoot ADMIRAAL BRION zal dragen. In de veronderstelling, dat de werkzaamheden ver genoeg gevorderd zullen zijn, hopen we in ons volgend nummer er een nadere beschrijving van te geven.

Onze Posterijen.
Er schijnen tegenwoordig op ons postkantoor veel ongeroutineerde krachten werkzaam te zijn. Althans voor zoover ons eigen ondervinding op dit punt aangaat, en de klachten, die wij daaromtrent herhaaldelijk van anderen ontvingen, worden op elken maildag fouten geconstateerd. Zij, die een loket hebben, vinden meermalen brieven en andere poststukken voor anderen bestemd, in hun box liggen. Al verschillende maanden lang doen wij geregeld bij elken maildag de ondervinding op, dat wij door middel van andere personen poststukken ontvangen, die aan een verkeerd adres bezorgd waren. Diezelfde klacht ontvingen wij eveneens van verschillende personen. Men kan de schuld niet aan een foutief adres wijten, want dat was perfect in orde, daar de brieven niet de schuld moet dus aan de postbeambten liggen, die met het sorteren der brieven enz. belast zijn. Ons postkantoor is meestal de leerschool voor jonge nieuwe krachten onder de ambtenaren, doch de belanghebbenden, kantoren, koophandel en reederijen enz. hebben het recht te eischen, dat er op ons postkantoor accuraat werk verricht wordt.

Officiële Berichten.
De heer W. Groeneveld is benoemd tot loods te Willemstad en voor de Caracasbaai. "Hose Celestino Ras is benoemd tot brievenbezorger, tevens bode v. d. Voogdijraad op Aruba en Thomas Jacobs tot tijd. telegrambesteller aldaar. Aan den wvd. Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst den heer Dr. Th. J. G. Derks, is tot verder herstel van gezondheid, een week verlenging van vrijstelling van dienst verleend. Aan den loods H. van der Hoeven is tot herstel van gezondheid, een maand vrijstelling van dienst verleend. De seiner bij den post D. T. alhier, F. A. Rijn, is in activiteit hersteld. De jongeling Joseph Pieter Maal is benoemd tot schrijver.

De nieuwe loodsdienst.
Vorige week Woensdag is door de stoomboot *Jason* een nieuwe loodsboot uit Holland aangebracht, die deze week Woensdag voor het eerst in dienst gesteld werd. Deze loods No. 3 is gebouwd te Amsterdam op de scheepsbouwwerf van de VRIES LENS. Zij is gebouwd volgens het langspanten systeem met duplex diagonaal huidbekleding en voorzien van een Kromhout-motor van de bekende fabriek van Goedkoop te Amsterdam. De motor met 2 cylinders van 30 P. Kr. is een bijzonder krachtige motor speciaal voor sleepdienst. Deze nieuwe loodsboot is een mooie aanwinst voor onze loodsdienst.

Vliegverkeer in West-Indie.
In No. 25 van 30 Januari van het Weekblad de *Indische Verlofganger* bepleit E. L. MUSQUETIER (een oud zee-officier??) de exploitatie van een luchtlijn voor watervliegtuigen in West-Indie met Curaçao als hoofdstation, voorloopig met lijnen op La Guayra en Maracaibo. Er komen veel

geografische en andere fouten in het artikelje voor. Doch dat is voorloopig bijzaak. Het voornaamste is, dat Curaçao als toekomstig vliegstation reeds de begeerte blikken trekt. Voor den inzender zal het wel een verrassing zijn, als hij hoort dat de mogelijkheid, die hij zich gedacht heeft, al een heel eind ver in het stadium van uitvoering gevorderd is. Zelfs, dat op het oogenblik reeds een Duitsch-Colombiaansche Vliegmaatschappij met haar schitterende hydroplan *Idoor* hier voor een dergelijke vlieglijn propaganda maakt en naar alle waarschijnlijkheid ook spoedig zal openen. Holland vischt achter het net. Het drukke verkeer tusschen Curaçao en Maracaibo, vooral het groot aantal Amerikanen daar in het petroleumbedrijf werkzaam, leveren de schoonste kans voor het tot stand komen en welslagen dezer onderneming. De statistieken wijzen het uit, zegt MUSQUETIER, dat het passagiersvervoer op de Europeesche luchtlijnen voor het grootste deel bestaat uit Amerikanen.

Heineken's bier.
Spoedig komt de eerste zending van dit delicious bier.
Gebruikt voorloopig geen bier.
Wacht totdat Heineken's komt, 't is de moeite waard!
MENSING & Co.

Als u beslist de beste en tevens de goedkoopste sigaren wilt rooken, vraagt naar de merken:

CIPRICO	kistjes van	50	n. 3.00
LA GLORIA	"	50	" 4.00
MALAYA	"	50	" 6.50
BELGAVAN (coronas)	"	50	" 7.50
BARONESA	"	25	" 2.50

Speciale prijzen in het groot, bij den Agent
I. BAIZ. Heerenstraat 5.

RED „D” LINE OF STEAMSHIPS.
REGULAR SERVICE BETWEEN NEW YORK, PTO RICO, CURAÇAO AND VENEZUELA.
SAILINGS DURING MARCH.

1925	S.S. Caracas	S.S. Zulia	S.S. Carabobo	S.S. Tachira	S.S. Maracaibo
Leave NEW YORK	Mrch 4	Mrch 11	Mrch 18	Mrch 25	April 1
Arrive SAN JUAN	" 9	" 17	" 23	Mrch 31	" 7
Leave CURAÇAO	" 12	" 18	" 23	April 1	" 8
Arrive PTO CABELLO	" 12	"	"	"	"
Leave LA GUAYRA	" 13	"	"	"	"
Arrive PTO CABELLO	" 13	"	"	"	"
Leave CURAÇAO	" 14	Mrch 20	Mrch 25	April 3	April 10
Arrive PTO CABELLO	" 17	" 21	" 26	" 4	" 11
Leave CURAÇAO	" 18	"	" 27	"	"
Arrive MARACAIBO	" 19	"	" 27	"	"
Leave CURAÇAO	" 20	Mrch 22	" 28	April 5	April 12
Arrive MARACAIBO	" 20	" 22	" 28	" 5	" 12
Leave CURAÇAO	"	" 23	" 29	" 6	" 13
Arrive PTO CABELLO	"	" 26	April 2	" 9	" 18
Leave LA GUAYRA	"	" 27	" 3	" 10	" 19
Arrive PTO CABELLO	"	" 27	" 3	" 10	" 19
Leave SAN JUAN	Mrch 21	Mrch 28	" 5	April 11	April 20
Arrive NEW YORK	" 11	" 28	" 6	" 11	" 20
Leave CURAÇAO	" 23	" 30	" 8	" 13	" 22
Arrive NEW YORK	" 24	" 31	" 8	" 14	" 23
Leave CURAÇAO	" 30	April 6	" 13	" 20	" 29

S.S. "Merida" connecting with S.S. "Caracas" sails from Curaçao for Maracaibo February 5 and March 12, returning sails from Maracaibo February 11 and March 18.
For further particulars apply to
S. E. L. MADURO & SONS. Agents.

AMSTELBIER
is en blijft het beste!
Alleen in eerste-klas-zaken verkrijgbaar.
Mensing & Co.
Troost & Co., Waterkant.
Emilio Maduro, Restaur. International.
Club de Gezelligheid.
Summargarten.
Hotel-Americano.
Salon-Brion.
Hotel Suiza.
Edwin v. Grieken, Columbiastraat.
Societät „Asiento".
Militair Tehais.
Winkel & Zonen.
Agent voor Curaçao:
L. POSNER.

DURANTE LA ESTACION CALUROSA
Cuando usted, se fatiga facilmente y le falta energia, se siente abatido, nervioso, irritable y debilitado, tome una cucharadita de **SALVITAL** en un vaso de agua.
REFRESCA, VIGORIZA, LIMPIA Y PURIFICA.
Salvital
Estimula el HIGADO, y los RINONES entons la DIGESTION, limpia y purifica el CONDUCTO INTESTINAL.
Elimina el ACIDO URICO, evita la FOSTRACION y la LANGUIDEZ.

ALLERLEI.
Het Zepplinverkeer.
De voorzitter van de *Good Car Venootschap* te New-York, verklaarde dat men begonnen is met den bouw van reuzen zepplinluchtscapen, die dubbel zoo groot zijn als de „*Los Angeles*” (de R. R. III). Een luchtscap moet in 1927 gereed zijn, het schip zal de vaart Amerika-Europa volbrengen in 50 uren. Met den bouw van een tweede luchtscap van dezelfde grootte zal binnenkort worden begonnen. Behalve deze schepen heeft de maatschappij reeds een luchtscap afgeleverd van de zee, welke zij voor het Amerikaansche leger moest leveren.
Ruim 500 auto's verbrand.
In Kansas City heeft een zware brand gewoed, in de *American Livestock Arena*, waar juist een automobieltentoonstelling werd gehouden. Niet minder dan 530 auto's, de meeste van de allernieuwste en rijkste constructie en afwerking, zijn vernield. De schade door het vuur aangericht wordt op 2,500,000 dollar begroot. Onder de verloren gegane voorwerpen, waren vijf buitenlandsche modellen, speciaal voor de tentoonstelling ingevoerd en elk geschat op een waarde van 20,000 dollar.
De *American Livestock Arena* was twee jaar geleden gebouwd en had den roep, het mooiste tentoonstellingsgebouw in de Ver. Staten te wezen. De tentoonstellingsruimte besloeg een oppervlakte van bijna 3 H.A., terwijl er zitplaatsen waren voor 15,000 menschen. Bij de ramp is een brandweerman omgekomen.

Engeland.
De „*Daily News*” heeft onlangs een aantal cijfers gegeven betreffende de verschillende kerken in Engeland. Daaruit blijkt, dat de Anglikenen in 1923 niet minder dan 80,000 nieuwe leden hebben gekregen, de Wesleyanen meer dan 8000 en verschillende andere protestantsche kerken en secten hebben ook gewonnen.
Het getal bekeerlingen tot de Katholieke Kerk bedroeg 13,000, dat is duizend meer dan in het voorafgegane jaar.
Een schrijver in „*America*” zegt terecht, dat ook wij Katholieken ons over den aanwas der protestanten kunnen verheugen, daar hun winsten over het algemeen zijn gemaakt uit kringen, waar men vijandig of althans onverschillig tegenover elken godsdienst staat.
En men kan zelfs zeggen, dat deze beweging, welke in elk geval den beteren kant uit gaat, is ontstaan onder invloed van de Katholieke Kerk, van haar actie en haar gebed.
Men heeft genoeg gekregen van al de afgoden, bij welke men zijn geluk heeft gezocht en niet gevonden. Men begint weer naar boven te zien, de eenige zijde, waar de hoop van ons menscheijk leven open is en open blijft.
Antennes in Engeland.
In het buitenland zijn er heel wat amateurs, die een eigen ontvangststel voor draadloze telegraphie houden. Dit staat voornamelijk in verband met de mogelijkheid om er draadloos

Compañia Trasatlantica
El Vapor „**MANUEL ARNUS**”
se espera del Pacifico via Colon y Pto Colombia alrededor del 28 del Marzo y seguirá el mismo día a Pto. Cabello, La Guaira, San Juan, Tenerife, Cadiz y Barcelona.
El vapor „**MANUEL CALVO**”
se espera el 12 de Abril de Europa via Cuba y Venekwela, para seguir el mismo día al Pacifico via Pto Colombia y Colon.
Ambos vapores aceptan carga i pasajeros.
Los Agentes:
S. E. L. MADURO & SONS

Koninklijke West-Indische Maildienst.
VAN CURAÇAO
NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados en Europa:
SS. „Jason” 2/3 April
SS. „Oranje Nassau” 9 April
SS. „Jan van Nassau” 19/20 April
NAAR Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:
SS. „Oranje Nassau” 26 Maart
SS. „Venezuela” 16 April
NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Cumana, Pampatar, Caripana, Trinidad, Demerara, Paramaribo en Europa:
SS. „Commewijne” 7/8 April
NAAR New York:
SS. Pr. Fred. Hendrik 30 Maart
SS. „Flora” 6 April
SS. „Astrea” 13 April
NAAR Maracaibo:
SS. „Brion” 3/4 April
SS. „Astrea” 1 April

JARABE DE AMBROZOIN
TOS
BRONQUITIS ASMA.
LARINGITIS
TOS FERINA
TUBERCULOSIS
AFECIONES RESPIRATORIAS
AMBROZOIN
ALIVIA LA TOS Y LA RESPIRACION DIFICULTOSA.
ESTIMULA LA EXPECTORACION. ALIVIA LA INFLAMACION.
PRIME LOS SUPORES NOCTURNOS. FORTALECE LA RESPIRACION Y DOMINA EL DESASOSIEGO.
JARABE DE AMBROZOIN
AMERICAN APOTHECARIES COMPANY

BUITENLAND.

Californië.

Californië is de overtreffende trap van Amerika, zegt het Handelsblad. Het is de supervolmaaktheid in een volmaakt land. Zoo zeggen de Californiërs. De rest van Amerika dat meetelt, met name New York en Chicago, moge zich er op beroemen den toon aan te geven in dingen van geest en verwerkte stof; Californië ontvangt alles regelrecht van de Voorzienigheid: blauwe lucht, zacht klimaat, zuidvruchten, petroleum, zon, zee, palmen, eucaliptusboomen, schilderachtige Mexicanen, Chineezers, Japaners, om van de resten van intieme oud-Spaansche cultuur, nageaapt in de bouwstijlen der wit- en rosegelpleisterde bungalows, die tusschen de sinaasappel-boomen opschieten niet te spreken. Evenmin als van de movies (bioscopen), die, niet tevreden met de perfecte werkelijkheid, de natuur trachten te verbeteren met schijnwerpers en schmink. „Painting the lily”, zooals dat heet. Of van Los Angeles en San Francisco, die dingen naar commercieele en industriële kronen.

Californië nu zal in September van dit jaar 75 jaar lang deel hebben uitgemaakt van de Unie, de Vereenigde Staten. Een diamanten jubileum voor het land der goudtrekkers, die geleidelijk abrikozenplanters en nog later petroleum-boorders zouden worden. Of, natuurlijk, van Charlie Chaplins en Mary Pickfords. En ter viering van dit heugelijk feit zal van 6 tot 12 September een tentoonstelling in San Francisco worden gehouden. (Een druk jaar dus voor Amerika. Drie jubilea: het driehonderdjarig bestaan van Nieuw Amsterdam, (New-York), de honderdvijftigste verjaardag der onafhankelijkheidsverklaring, en het diamantenjubileum van Californië).

Zoo ingenomen zijn de Californiërs met hun land en met zichzelf, dat het zelfs in gemiddeld nogal zelfvoldaan Amerika als ongewoon opvalt. En zoo is het de gewoonte geworden in dat deel van Amerika, dat niet Californië heet, om den „Golden State” een beetje voor den mal te houden. En tot de meest geslaagde grappen behoort dan wel het kleine pamflet, dat „Cressy's History of California” heet en dat door een uitgever in San Francisco in den handel is gebracht volgens het beginsel: „Wie om mij licht, mag mij gaarn.” Juist zooals Ford in Detroit boekjes publiceert met de beste anecdotes over „Tin Lizzie”.

Het tijdstip der eerste ontdekking van Californië, aldus ongeveer Cressy, is steeds aan twijfel onderhevig gebleven. Enkele plaatselijke historici beweren, dat de tuin van Eden in den Zuidwestelijken hoek lag van het Golden Gate Park in San Francisco, juist achter het apenhuus. Maar de beste overleveringen noemen het jaar 1603, toen Sir Francis Drake de Golden Gate binnenzeilde en het St. Francis Hotel opende.

Destijds bezat Californië een talrijke bevolking, die evenwel nog in Iowa en New England woonde en geld spaarde om in grond te speculeeren in Hollywood. Om kort te gaan, Californië werd ontdekt door de Spanjaarden, gekoloniseerd door de Yankee's, bebouwd door de Japaners, bearbeid door de Chineezers, bestreden door de Ieren, opgekocht door de Joden en bestuurd door de inboorlingen.

De eerste twee openbare gebouwen in San Francisco waren het Orpheum Theater en de gevangenis. Beiden doen nog steeds bloeiende zaken.

Wat Los Angeles betreft, in het Spaansch beteekent dit woord De Engelen, maar dit geldt alleen voor Spanje. Er bestaan 26 verschillende manieren om Los Angeles uit te spreken. Alle 26 manieren zijn verkeerd.

Wat San Francisco aangaat, zoo gelooven de Franciscaners dat hun stad de grootste is van den staat. Los Angeles bestrijdt deze meening door zich voor den ganschen staat Californië te houden.

In 1855 werd in San Francisco een verordening uitgevaardigd, waarbij aardbevingen binnen de stadsgrenzen werden verboden. In 1858 werd de eerste barbierswinkel geopend en werd de eerste Californiër geknipt en geschoren.

Los Angeles is een zeehaven, die op 18 mijlen van de Stille Zuidzee ligt. Het voornemen bestaat om de stad zoodanig uit te breiden, dat zij een Atlantische haven wordt.

Californië wordt in het Noorden begrensd door Britsch Columbia, in het Westen door de Hawaj-eilanden, in het Zuiden door het Panama Kanaal, in het Oosten door New-York en van boven door den hemel. Dat wil zeggen: bij dag. Bij nacht is Californië grenzenloos.

Het klimaat is zonder weerga. In Los Angeles kan men op één dag en op één plaats smelten, bevriezen en verdrinken. Er bestaan slechts twee soorten weder, perfect en buitengewoon.

Om kort te gaan, Californië is dat criterium van heerlijke volmaaktheid, dat de Amerikaan aanduidt met een

der kleinste woordjes van zijn taal, waar de klank vergoedt, wat aan letters ontbreekt: „li”.

ITALIE.

Het Godsdienst-Onderwijs in de Scholen.

Het eerste succes, dat de nieuwbenoemde minister van onderwijs, FEDELE, te boeken heeft, kan niet anders dan schitterend genoemd worden! De strijd door hem gevoerd, om de reputatie van zijn voorganger, Gentile, en aldus ook het essentieele van de nieuwe schoolwet zelf te redden, is daarom alleen reeds van zoo groote betekenis, omdat die strijd hem heeft doen kennen als den man, die niet alleen het reeds door Gentile ingevoerd godsdienst-onderwijs op de school wil zien gehandhaafd, maar wiens verlangen het ook is, dat het religieus sentiment en het katholiek geloof heel het werk van den onderwijzer zal doordringen en inspireeren.

Hij heeft dit essentieel punt van Gentile's schoolwet verdedigd, als een overtuigd Katholiek, die begrijpt en allen anderen wil doen begrijpen, dat Italië dan eerst groot kan worden, als men er in slaagt, in het jonge geslacht die kiem te leggen van het ware christelijke geloof.

Dwaas is volgens hem de bewering, dat het godsdienst-onderricht, overgebracht in de schoollokalen, daardoor eenigszins in waarde zou verliezen. Het Goddelijk woord van Jesus moet in de jeugdige zielen doordringen, de jeugd moet leeren de onsterfelijke waarheden, waardoor zij in zich zal aankweeken dat gevoel van het goddelijke, waardoor men zich weet te verheffen boven menschelijke ellende en menschelijke haristochten.

Men heeft de nationale regeering verweten, dat haar godsdienstig sentiment louter politiek is, en anders niet. FEDELE wijst deze beschuldiging van de hand. Het is geen daad van binnenlandsche politiek, zeide hij, want dezey zou alle moreele uitwerking missen, maar de nationale regeering heeft aan het Kruis een ereplaats gegeven in de school, opdat in de ziel van het Italiaansche volk het geestelijk sentiment herleve; opdat de jeugd op het teeken der verlossing haar oogen zou gevestigd houden om vanaf dat Kruis de woorden te vernemen van liefde, broederschap en vergeving.

FRANKRIJK.

De bijeenkomst der „Fédération Nationale Catholique.”

De eerste algemeene vergadering van bovengenoemde organisatie heeft te Parijs plaats gehad.

Kardinaal Dubois droeg persoonlijk de Requiem-mis op voor de slachtoffers der anti-clericale relletjes te Marseille en verrichtte de absoute.

Zeven en zeventig diocesen waren, elk met twee gedelegeerden, officieel vertegenwoordigd.

Tijdens de Requiem-mis in de Notre Dame-des-Champs wijdde kardinaal Dubois enkele woorden ter gedachtenis aan de twee te Marseille vermoorde katholieken.

Na de H. Mis vergaderden de gedelegeerden in de groote zaal der „Fédération” aan de Rue du Montparnasse, onder voorzitterschap van generaal de Castelnau, die in een mooie redevoering het maçonniek gedoe ontmaskerde en het laïcisme hekelde en deze „leer” tegenover de leer van Jesus Christus stelde.

Spr. verweet den Franschen katholieken hun zwakheid, hun gebrek aan organisatie.

De aktie der kaffotieken moet die zijn, welke Paus Pius X definieerde in zijn brief „Il fermo proposito”: een entente tusschen alle Katholieken, om den godsdienst te verdedigen.

Er blijft helaas niet veel te verweren! Maar ook in andere landen heeft het Christendom de seclariszen overwonnen. De katholieken van Frankrijk mogen hiervoor niet onder doen!

De toekomstige Moeder.

„Licht, en uw kind zal lachen,” zou het spreekwoord van elke toekomstige moeder moeten zijn.

Het moederschap, vergeet het niet, begin wel vóór de geboorte van het kind, negen maanden te voren, en het is gedurende dezen tijd van verwachting, hoop en verlangen, dat de toekomst van het verwachte kind, zijne gezondheid, zijne gestel, waarlijk beïnvloed worden door het dagelijksche leven der moeder.

Het moet een tijd van gezond leven en een gelukkige tijd wezen. Zij moet de zaken van den goeden kan zien. Zij moet een gepast voedsel nemen, haren gezondheidstoestand vrijwaren. Zij moet zooveel mogelijk verveling en ongerustheid vermijden en moet zich verwijderd houden van plaatsen of gezelschappen, die niet opgeruimd zijn. Een nieuw leven is haar toevertrouwd; dat zij geen oogenblik uit het oog verlieze dat zij van dit leven kan maken hetgeen zij verlangt het te wezen.

Het beste voedsel voor een kind is de melk eener moeder in goede gezondheid; ook is het de plicht van ieder toekomstige moeder alles te doen wat haar mogelijk is gedurende de maanden vóór de geboorte, om eene goede voedster voor haar kind te wezen. Om dit doel te bereiken, is de eetregel van groot belang. Het voedsel der moeder moet eenvoudig en degelijk zijn. De gekruide spijzen en alcoholische dranken moeten vermeden worden.

De „GLAXO”, gelyverde, niet afgeroomde melk, heeft reeds op het gebruik bewezen dat het van buifengewone waarde is, gedurende het regiem der moeders in zwangerschap of die voeden, en zulks, vooral, omdat het meer dan 25 pCt. zuiver botervet bevat, hetgeen rijk is aan VITAMINE, noodzakelijk voor de gepaste voeding en tot den groei.

Eene goede warme tas „GLAXO” is boven een glas stout te verkiezen, zoowel in het belang van het kind als voor de moeder.

Drie welgemeten dessertlepels „GLAXO”, gemengd met eene halve pint warm water, vormen een uitmuntende en zeer versterkende drank. „GLAXO” kan insgelijks als keukenmelk gebruikt worden, en tot het bereiden van pap en toespijzen dienen.

GLAXO.

VEREENIGING VAN LEERAREN.

EXAMENS VOOR DE PRAKTIJK.

De Examens in Boekhouden, Nederlandsche, Fransche, Duitsche, Engelsche en Spaansche Handelscorrespondentie zullen in Juni a. s. aangevangen.

Ook op Curaçao wordt gelegenheid gegeven om aan die examens deel te nemen. De opgaven zijn dezelfde als die in Nederland, Oost-Indië en Suriname worden voorgelegd.

Aanvragen tot deelneming worden tot uiterlijk 1 April a. s. ingewacht op de Inspectie van het Onderwijs.

De wn. Inspecteur van het Ondewijs, 3—3 HERMUS.

DOBDELE KROON

GENEVER

BLANKENHEYM & NOLET'S DISTILLEERDERIJ

Veel geïmiteerd, nooit geëvenaard.

1 2—13

The best
whisky
imported
on the Island.

Mensing & Co
Agents.

Morris E. Curiel & Sons

koop en verkoopt wissels
op de voornaamste wereldmarkten.

BOTICA NACIONAL

Fas ontvangen de volgende artikelen:

Verschillende soorten chocolade; fijne beschuiten; geconfijte vruchten; perfume-olie; poeder; zeep; een groote collectie gepatenteerde Fransche medicijnen; cigaretten Indiana; enz. enz.

Siroop van Pino Marittimo Lagasse; Ferrico de Vial; Bromuro de estroncio; Dr. Girard; Hemoglobina Deschiens;

Rabarbertabletten van Brandy; Oplossing van Pantaubergo; Neolaxatief de Chapotôt; Geyodureerde Estaphylas van Dr. Doven; Piparazin de Midy.

Wijnen: Hemoglobino Deschiens; Dusart; Quina Laroche; Quina Laroche furruziosa.

Tabletten van Dr. Belloc; Gezondheidspillen van Dr. Franck, enz. enz.

HULSTKAMP-JENEVER

is de beste.

Vertegenwoordigers.
Mensing & Co.

HULSTKAMP-JENEVER

is de beste.

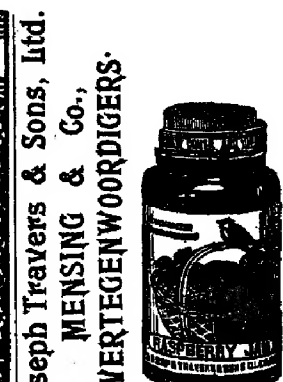

SOLE IMPORTERS:

MENSING & Co.

Mensing & Co., Vertegenwoordigers.

Maduro's Bank

Curaçao.

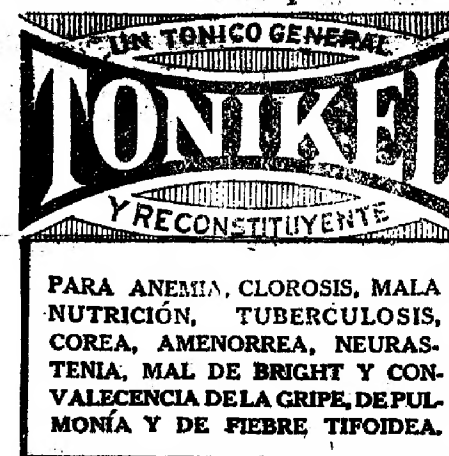
Volgestort Kapitaal en Reserve fls 1.500.000

Koopt en verkoopt wissels,
buitenlandsch bankpapier, coupons,
gemunt goud en zilver.
Neemt gelden à depósito en opent
chequerekeningen met rente-vergoeding.
Verschaft Reiswissels, Credietbrieven,
Circulaire Credietbrieven.
Telegrafische Uitbetalingen.

Safe-loketten

Spaarbank.

Wilt gij goed en goedkoop
rooken??
koopt dan uwe sigaren bij
ELLIS & DANIA.
Ook kunt u daar van alles krij-
gen tegen zeer lage prijzen.
De winkel, die goedkoop
dan 't goedkoopst verkoopt.
Komt en overtuigt u, of
bel Telefoon No. 423.

Mensing & Co.

Vertegenwoordigers.

Wanneer U zich op reis begeeft en U met gemak en

goedkoop wil reizen, koop dan

CREDIETBRIEVEN

EN

TRAVELER'S CHECKS

VAN

The National City Bank of New-York,

BIJ

MORRIS E. CURIEL & SONS,
Afdeeling Bankzaken.

WASCANA. Met de „Grifjussen” een nieuwe voorraad ontvangen.

Het schitterendste en meest gezochte sigarenfabrikaat in Holland en Ned Oost Indië is dat van de Sigarenfabriek „Wascana.” KAMPEN
Vertegenwoordigers voor CURAÇAO: MENSING & Co.

The „TOP NOTCH” Scotch

Ask specially for

„King George”

YOU WILL APPRECIATE IT.

Agent: H. B. W. NIEDER.

13-13

BALL